

Різдво Сонця – очільне свято арийського дохристиянського календаря. Це одне з найвеличніших свят, повне тривоги й радості. Свято Богів. Адже сонцестояння повторюється з року в рік. І щороку воно возвіщає народження Сонцекудрого Сварожича – Небесного Вогню, що перемагає морок кошних днів Ародникових, даючи хліборобові надію: золоте його зерно ляже в Землю Святу, подарує життя й радість усьому створеному: і рослині, і пташині, й різній животині. Тому чекали цього свята з особливим трепетом. Було ж чого: день усе глибше й глибше провалювався в темін. За прадавнім мітом Чорнобог грозився замкнути на сімсот і ще й сімдесят сім замків крижаних Землицю-Матінку, щоб увесь Світ стужанню покрити. У переддень Різдва 22 грудня, коли Ародник уже викував свій останній 777-й крижаний ключ і день починав гаснути, у Княжій Русі-Україні зчинялася справжня веремія: молодь, аби перешкодити Володарю Підземного Неба, висипала на вулиці з гуками, криками, білами, вогнями. Смолоскипи якнайвище жбурили догори, страхаючи Чорнобога та його воїнство, яке перетворювалося на чорних воронів. На них зчинялося справжнє полювання. Адже в цей час затайована у дніпрових плавнях Діва-Коляда, беззахисна й безборонна, має народити малюток – Ярилочка Ясного. Як розповідає ветха кощона – міт про творення світу, її перейняла бабуся-повитуха, уособлення Богині Макоші: «Ой чи ж ти князівна, чи королівна, що перед тобою рогоза-очерет килимом стеляться?» – питає здивовано молодцю, яка біжить-спотикається, за чересла хапасться. «Ой не князівна я, не королівна! Я ж, бабусенько, Сонцева Мати! А вони мене вислідили, а вони ж мене вистежили, ворони білії воркітливії, бодай чорними стали, повік голос втерали!»

Бабуся Макоша приймає положи у хлівці від овець (пряма вказівка, що цей епос творився в час, коли арийці ще займалися скотарством – період дотрипільської цивілізації, недарма греки ранньоантичної доби називали наш народ тавРОС – у перекладі на сучасну мову – к о р о в и ч і). Але Ярилочка Ясен ніяк не може з'явитися на світ. І тут до Коляди – Божої Матінки підступає єдиногогая Бабина Коза Ругуля. Вона тим рогом і розтинає тіло біло, тіло ціло породіллі. Саме Зоряна Коза й годув Малюка Златокудрого своїм зорямим молоком, що за часів Княжої України величалося – Млечний потік.

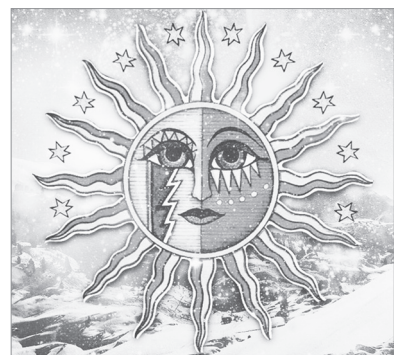
Отож, аби ворони не вислідили місце сховку Коляди, палилися здоровезні ожереди ярої соломи – символ сонячного проміння. Цей обряд творився і в нашій родині, хоча наводкі ніхто його вже не чинив. Проте раніше, як розповідали батько, а вони були народжені 1896 року, у нас на Присеймів'ї свято почалося надзвичайно урочисто. Як лишень засвічувалася перша зірочка, жариною з Молодого Вогню підпалювався велетенський ожеред соломи. Від кожного двору приво-

зилося по 12 навильників. Уся Сіверщина, а терени її виходили аж на ріку Клязьму, спалахувала вогнями, вказуючи новонародженому сонечку, куди воно має котитися. Бо ж Небеснеє Маля ще не відає свого шляху. Заздалегідь із багатодітної працювотої родини вибиралося дівчатко чисте. Його, святково вбране, у вінку й червоних лентах (символ сонячного проміння), саджали на гнідого, ще не їдженого, але вже привченого до верхівця й вогню коня. Коляду, з ячком у руках, тричі обводили навкруг вогнища й вели до села, вісі, городища.

Попереду зі Звіздуо йшов звіздар. Далі – свічники! Далі музики. Далі – бояри, що вели коня за вуздечку на довгих червоних посясах. Біля крайньої хати, при всім велелюдді селян Звіздар зично гукав:

■ КОЛОВРАТ НЕБА

Різдво Сонця

«Гой радуйся, Небо ясне! Гой радуйся, Земле плодюча! Гой радуйся, люде славен... Не сам іду – Коляду веду! Благослови, Пречистая, Тебе славити, Тебе славити, поклін доземний дати!» І Коляда, осіняючи люд Шестирижницею – знаком життя, що зрідні буквиці «Ж», возводила свій ясний голос – і Небесам, і Землиці-Матінці, й людо: «Благословляю!» Коляду на коні заводили в кожен двір. Назустріч вигонили худобу, винесли навіть немовлят, недужих, бо ж вважалося, що це дівчатко має Небесну Силу, яка сходить з її Благословенням на землю. Колядники ж величали господаря: «Зійди-зійди, Сонечко, на вашеє полечко! Зійди-зійди, ясна зоре золота! Многії вам літа! Многії вам літа! Многії вам літа! Щедрії літа!»

За крайньою хатою Коляду зсаджували з коня, ставили на попону та обсівали «золотими» грошима. За ці гроші коваль кував меча. Його до сходу Сонця, на Стріччя, дарували Перуну – найвправнішому, найвідважнішому, найкрасивішому воїну, і цим мечем він розбивав крижані вериги зими, звільняючи весь світ і батенька Перуна від леденого окуття. Саме на Стріччя, вперше в річному колообігу, відзначалося свято Молодого Грому. Ось ці мечоносці й утворювали пречисту охорону святилищ. Вони становили осер-

дя бойової княжої дружини. Саме про них згадують німецькі хроністи XII сторіччя, зокрема Адам Бременський. Святилище Світовіда на острові Раян (нині Рюген у Балтійському морі) охороняло 300 воїнів-юнаків, які не склали зброю перед захланними хрестоносцями, що в кільканадцять разів переважали їх.

У день Народження Сонця відбувалися всі найбільші магичні дії. Дівочі ворожіння на судженого. Паночки на виданні старано облизували макогона, яким товкли приправи до куті – наречений мав бути хоч і лисим, але в достатку, з грошима. Рахували кілки на тину. Якщо дванадцятий випадав без кори – на лихо, чоловік буде бідним. Кидали чобота через хату. Куди носком упаде – звідти чекати старостів.

Цього Святвечора проводили й далекоглядну віщу про майбутній урожай. До сходу Молодого Сонця волхви-кудесники виходили на Красну Ниву – ниву княжу – й за напрямком вітру, а їх розрізняли аж дванадцять, передбачали погоду на весь хліборобський час – від ярої сівби й до посіву озимини. Весь Різдвяний тиждень вважався святом. Понеділок прогнозувався на студень, вівторок – на січень, середа – на лютий... – це коли арийці жили за 13-місячним календарем. І ці передбачення справджуються й по сьогодні, щоправда, зсунуті в часі.

Й навіть помисли про долю народу, які творили волхви-чародійники, вершилися в ці астральні міті. Перед білим, божим конем, на якого сідати не мав права навіть князь, клали оголеного меча. І якщо Віщовий кінь переступав його спочатку правою ногою – військовий похід мав бути вдалим. Коли ж лівою – він відкладався аж до наступного року.

Рік 2019-й, за прадавнім сутю арийським, хліборобським 36-східцевим календарем, тобто три по дванадцять, іменується роком К о т а. (Не плутати з чужинецьким, китайським). А кіт – обережна, але й підступна, часто-густо несамовита тварина, здатна, коли її заганяють у глухий кут, на відчайдушні, ризиковані кроки, від чого ворог потому довго не може отямитися. Кіт любить незалежність і волю. Україна, з повним правом, може його мати за свій талісман-охоронець. Кіт ніколи не прощає кривд. Окрім м'яких лап він має й гострі щипці пазури. Але якщо його гладити за шерстю, котик, окрім муркотання, принесе вам і несподіваний зиск. Тож готуймося в наступному, котячому, році до несподіванок: сподіваймося, приємних буде більше.

Іван ПРОСЯНИК,
народознавець

• ОГОЛОШЕННЯ

ШАНОВНІ АБОНЕНТИ ПП «ТРА «ТЕРРА»!
Повідомляємо вас, що з 01.01.2019 р. підвищується розмір щомісячної абонентної плати за телекомунікаційні послуги. Більш детальна інформація на сайті osnova.tv або за тел. 600-500.

ДОРОГО ЗАКУПОВУЄМО

**КОРІВ, ТЕЛЯТ, СВИНЕЙ ТА КОНЕЙ
НА М'ЯСО Й НА УТРИМАННЯ.**

ДОРІЗ ЦІЛОДОВО. Тел.: (063) 023-26-69, (098) 588-66-94.

ДОРОГО ЗАКУПОВУЄМО

**КОРІВ, ТЕЛЯТ, СВИНЕЙ ТА КОНЕЙ
НА М'ЯСО Й НА УТРИМАННЯ.**

ДОРІЗ ЦІЛОДОВО. Тел.: (068) 50-30-147, (073) 133-87-34.

Втрачений сертифікат на право на земельну частку (пай) по КСП ім. Коцюбинського Ковпитуської сільської ради серія ЧН № 0240034 від 11 листопада 1996 року на ім'я Денисенко Парасковія Андріївна вважати недійсним.

Втрачений сертифікат на право на земельну частку (пай) по КСП «Червона Зірка» Ведільцівської сільської ради серія ЧН № 0201519 від 30 серпня 1996 року на ім'я Мозгова Ольга Григорівна, вважати недійсним.

ДОПОМОЖІТЬ УРЯТУВАТИ ЖИТТЯ!!!

Романові Бобирю 32 роки. Майже рік він бореться з тяжкою хворобою.

Грудень 2017 року розділив життя Романа на «ДО» і «ПІСЛЯ». «ДО» – це улюблена робота, друзі, хобі, а головне – усміхнена мама. «ПІСЛЯ» – це лікарня та страшний діагноз – ліфмома Ходжкіна, нодулярний характер склерозу, з ураженням над- і підключичних лімфовузлів. А далі – обстеження, «хімії», опромінення, знову обстеження... І завжди сумна та стривожена мама.

Майже рік сім'я Романа самотужки оплачувала лікування, але нині всі кошти вичерпано. Постало питання про обстеження й лікування за кордоном, на що потрібно 60 тисяч доларів. Таких грошей у родині немає.

Мама Рому, яка працює медсестрою в лікарні та рятує чужі життя, просить допомогти їй урятувати єдиного сина.

Якщо кожен із нас допоможе хоча б гривнею, у Романа знову будуть улюблена робота, хобі, а головне – усміхнена мама.

Картка ПриватБанк 4149 4996 4794 0970

Картка Ощадбанк 5167 4910 1555 9353

Бобир Лариса Михайлівна (мама)

Тел.: (063) 579-80-40, (097) 880-38-55.

Обережно, «панічні» акаунти!

На Чернігівщині співробітники Служби безпеки України в межах заходів із контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки виявили в соціальних мережах понад п'ятдесят акаунтів, спрямованих на поширення паніки після введення воєнного стану.

Оперативники спецслужби встановили, що деякі Інтернет-сторінки використовувалися спецслужбами РФ для розповсюдження провокативних матеріалів серед мешканців області. Для поширення дезінформації зловмисники також використовували мобільні месенджери.

Співробітники СБУ зафіксували й розповсюдження шкідливого програмного забезпечення, зокрема для одержання персональних даних користувачів через сайти підтримки захищених соціальних мереж.

За задумом російських спецслужб, розповсюдження дезінформативних матеріалів серед українських громадян повинно було сприяти штучному загостренню ситуації в регіоні.

Управління СБ України в Чернігівській області закликає мешканців Чернігівщини не піддаватися на подібні провокації та не поширювати неперевірену інформацію.

Хочемо попередити громадян: будьте пильними у віртуальному просторі й уважно ставтеся до появи матеріалів сумнівного змісту. У разі виявлення фейків та осіб, які поширюють, негайно повідомляйте за номером «гарячої лінії» – 676-208. Телефон працює цілодобово.

Прес-група Управління СБ України
в Чернігівській області

Вернісажі зимового настрою

Днями в Чернігівській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. В. Г. Короленка вдруге була представлена виставка з колекції міжнародного фотоконкурсу «4383 дні дитинства». Захід організовано Білоруським Дитячим Фондом, розподіленою галереєю «Фотомистецтво» (м. Мінськ) та фотоклубом «Прекрасне поруч» Чернігівської міської бібліотеки ім. М. Коцюбинського.

4383 дні – саме стільки триває дитинство. Коли дитині виповнюється 12 років, вона стає підлітком. А то вже інша історія.

Дитинство – це те, що мав кожен із нас. Ставши дорослими, нам не слід забувати, що поруч із нами живуть діти, яким постійно потрібні турбота, любов, увага й повага. Ми можемо зробити світ дитини трохи добрішим та безпечнішим.

До того ж дитинство – швидкоплинна пора, яку нікому не під силу зупинити. Але фотокамерою можна фіксувати зворушливі миті дитинства.

Приємно зазначити, що саме члени фотоклубу «Прекрасне поруч» другий рік поспіль гідно представляли рідне місто на міжнародному фотоконкурсі. Торік диплом отримав Сергій Тарабара, а цього року дипломантів уже троє. Юрій Хромушин став почесним дипломантом розподіленої галереї «Фотомистецтво» (м. Мінськ) за фотографію «Каші вистачить на всю зиму». Інна Буглак і Маргарита Денисенко зайняли почесні треті місця й отримали дипломи за духовно-моральне виховання глядачів IX міжнародного фотоконкурсу «4383 дні дитинства».

Того ж дня, після нагородження колег, фотоклубівці в Чернігівському обласному молодіжному театрі презентували фотовиставку

«Мелодія срібної пори». Ця виставка складається з 14-ти світлин, які являють собою гармонійне поєднання поглядів різних авторів, що разом утворюють єдиний твір. Центральне місце в експозиції відведено роботі Вале-

рія Кругерського, яка уособлює тепло та затишок наших домівок серед холодної казки зимової пори...

Олена КУННОВА